

► Éves átlagban 7-8 alkalommal permeteznek a szőlőültetvényekben. A permetlébe majdnem minden alkalommal adagolnak lisztharmat elleni gombaölő szert is, mert **a szőlő lisztharmatával mindig számolnunk kell, még ezekben a szélsőséges időjárású években is.** A csillagfényes éjszakák után még a gombáknak kedvezőtlen forró, száraz nyári napokon is fertőzni tud, mert a hajnali harmat is elegendő a terjedéshez. Sajnos a kevés esővel, hajnali párával társuló magas hőmérséklet már jellemző az időjárásunkra és ez ideális környezet a lisztharmat fejlődéséhez. Jó fotókat láthatnak a lisztharmat és a peronoszpóra tüneteiről ebben a [galériában](#).

**„A szőlőink lisztharmatért mi vagyunk a felelősek.”** Egy konferencián hallottam ezt a súlyos kijelentést. Sajnos igaz, mert az induló tavaszi fertőzés nagysága mirajtunk múlik. **Két áttelelési formája van.** A gombafonalai rügypikkelyek alatt is megbújhatnak, innen lisztharmatosan, „zászlós hajtással” fakad a szőlő. Manapság azonban főleg azokkal az apró göbökkel (ivaros áttelelő képletekkel) telel, át melyek a nyár végén alakulnak ki a leveleken. Ekkor még elpusztíthatók ezek a sárga színű, vékonyfalú gombaképletek. Tehát tavaly, közvetlenül a szüret után elvégzett kénes vagy olajos-kénes lombmosást tekinthetjük az első ideai védekezésünknek. Ahol ezt nem végezték el, ott az őszi esőkkel lemosódtak a kordonkarra, táمبرendezésre és most tavasszal innen pattannak ki az első fertőzést beindító ivaros spórák. Ezek az ivaros spórák nehezek, nem szállnak messzire a széllel, nem a szomszédból jönnek, tényleg a mi növényünkön nevelődtek, mi vagyunk a felelősek a fertőzésért. A súlyuk miatt, éppen, hogy csak eljutnak a kordonkarokhoz legközelebbi kis levélkéhez. Most ezeken találjuk meg az első tüneteket. A sárguló áttetsző foltocska, megjelenése után rövidesen torzulni kezd a levél, a fonákon pedig megjelennek a gomba jellegzetes apró fehér-szürke telepei, melyek ontják a nyári spórák (konídiumok) milliárdjait. Ekkor már „bejött a szőlőbe a lisztharmat”, nehéz lesz megállítani a tovább terjedését.

A kertbarátok többsége nem keresgeti ezeket a kezdeti tüneteket, hanem a 3-5 leveles tőkéken beindítják a permetezést. A szőlők többsége elérkezett ebbe a fejlődési fázisba. Néhány rezisztens fajta kivételével, érdemes felkészülni az első ideai permetezésre. A cél az, hogy ne történjen meg a fertőzés, a levélre repülő gombaspóra már gombaölő szerrel lepermetezett növényvel találkozzon. Ezt hívják megelőző (preventív) védelemnek.

**Jelenleg a kontakt kénes gombaölőké a főszerep.** A kén jelentőségét jól mutatja, hogy a világon, a legnagyobb mennyiségben eladott növényvédő szer ma is. Bármelyiket választhatják, biztosan találunk egy készítményt a legközelebbi gazdaboltban is. Virágzásig ismételhettük velük. Ne engedjük, hogy a virágzásig felszaporodjon a gomba és már ekkor „leszüretelje” a termést. A felületen élő gombákat, lágytestű rovarokat kiszáritják a narancsolaj tartalmú készítmények. A kálium-hidrogén-karbonátból (pl. Vitisan SP), a Cerevisane-ból (pl. Romeo) és a paraffinolajból készületeket is engedélyezték a gomba ellen.

Fürtmegnyúlásnál majd indíthatják a felszívódó (szisztémikus) blokkot, azaz 2-4 alkalommal, egymást követően permetezhetnek a felszívódó gombaölőkkel. Ilyen hatóanyagok pl. a difenokonazol + cyflufenamid (pl. Dynali, Cyflamid), a metrafenon (pl. Vivando), stb. Az azoxistrobint (pl. Quadris és még 30 készítmény :-), inkább csak szürkepenészsre ajánlom. Az a kertész, aki biztosra akar menni, a kén mellett, kombinációban már akár most is bevetetheti a felsorolt felszívódókat. Így járhat el az is, aki csak ritkán jut ki a kertjébe és az esők után nem tud rögtön ismételni a fent felsorolt kontakt szerekekkel vagy olyan érzékeny fajtái vannak melyeknél biztosan számíthat a fertőzésre, illetve ha a kerítésszomszédjában fertőzött növények vannak. **Ebben csak a gazda tud dönteni, a helyismeretét és tapasztalatát semmi sem pótolhatja!**

► „Az átlagosnál csapadékosabb időszak is kedvező a fertőzés kialakulásához”- írja az egyik szakkönyvünk a peronoszpóráról. **Az ideai tavaszon a peronoszpórára is gondolni kell.** (Nyáron majd váratlanul is megérkezhet hozzánk egy déli, a mediterránban induló széláram segítségével.) Ahol tavaly megfertőzte a leveleket, a vesszőket vagy a fürtöket és ezek a tőkéken vagy sorközökben maradtak, abban a kertben érdemes a **kontakt rézzel is kombinálni a lisztharmat elleni permetezést.** Virágzásban perzselhetnek a réztartalmú gombaölők, inkább hagyjuk ki a permetléből. Már most is bevetethetik a peronoszpóra elleni felszívódókat pl. iprovalikarb (pl. Melody Compact 49 WG), ciazofamid (pl. Mildicut), azoxistrobin, Cerevisane, stb.

► Az **egyszerű anyagok** közül szőlőben lisztharmatra: a konyhasót, a szóda-bikarbónát, a talkumot és a tehéntejet, míg a peronoszpórára a csalán kivonatot ajánlják. A mezei zsurló, a fűzfakéreg és a lecitin mindkét gomba ellen hatásos. Szép kínálat, érdemes megnézni a részleteket is a [NÉBIH honlapján](#).

► A felhívásban megemlített hatóanyagokból készült készítmények neveit lásd a [hatóanyag abc 2025.pdf-ben](#).

Budapest, 2025. április 26.

Jó egészséget Önöknek és a növényeiknek is:

Zsigó György, NMNK

**A [Hermes ÁFÉSZ](#) üzleteiben a fent megemlített növényvédő szereket is megvásárolhatják és szaktanácsot is kaphatnak a növényvédelmi végzettségű eladóktól!**